

Sam sredi med ljudmi, sam in izgubljen, in v meni ni ne moči, ne tolažbe . . .“

Očital si je to „otroško sentimentalnost“, ali kljub temu mu je bilo pri srcu žalostno in tako sladko ob jednom, kakor še nikdar prej.

Mati se je ozrla nanj, razjedena ustna so se ljubeče nasmehljala.

„Ali si ti pri meni? Kaj nisi nič utrujen?“

Fot. dr. Fr. L.

Schmidt: Sv. Barbara. (Slika v cerkvi velesalski.)

Hotel ji je reči nekaj iskrenega, ljubeznipolnega, pa ni dobil besed in sklonil se je niže k njej in jo božal po čelu.

„Ravnokar sem se vzbudila in, — misli si, Fran, kaj se mi je sanjalo . . .! Ležala sem nekje visoko gori v črni in posrebreni rakvi, in vse polno lučij je gorelo. Vi pa ste stali naokrog in vsi ste bili tako srečni in veseli, kakor bi se odpravljali na svatbo . . .“

„Mama! Mama!“

Solze so se mu udrle iz očíj in stiskal ji je roko in jo poljubljal.

„Kaj hočemo brez vas, mama? Kdo nas bo ljubil?“

„Ti jim ostaneš, Fran; zato mi ne bo pretežko, kadar umrjem . . . Ti jih boš tolažil, samo nate se bodo opirali. Ti sam boš njihova mati in njihov oče in jedina prihodnjost . . .“

Govorila je zmerom bolj počasi in z muko, in trepalnice so se polagoma strnile. Smehljaj je stal na licih in ustna so v polsanjah še vedno lahko trepetala.

„Samo nate se bodo opirali . . .“

Fran je čutil v sebi nekaj čudovitega, silnega, kakor bi se vse njegove moči potrojile, njegov razum zbistril, kakor bi izginil iz njegove duše hipoma vsak dvom in nepokoj, kakor bi stopil s tem trenutkom resno in krepko na trdna tla.

„Ti sam boš njihova mati in njihov oče in jedina prihodnjost . . .“

Izprva sam ni mogel natanko razumeti mogočnega preobrata v svojem mišljenju in v svojih čutih. Toda prejšnje zdvajanje in nepotrebno, mučno razmotrivanje samega sebe, svoje „zapuščenosti“ in „brezpomembnosti“ se mu je zazdelo smešno in malenkostno. Takoj v prvem hipu ni mogel jasno razbrati, kaj se je zgodilo ž njim, a vedel je določno, da je stopil na prag novega življenja, z doslej neznanimi dolžnostmi, in da se je napolnila pusta praznosta v njegovi duši.

* * *

Zjutraj je mati umrla. Gube na obrazu so se hipoma poizgubile, in vsem se je zdelo, kakor da je zatrepetal na licih solnčni žarek. Trepalnice so se zatisnile same, samo smehljajoča ustna so ostala lahko odprta.

Oče je sedel ob postelji s sklonjeno glavo in povešenimi rokami, sestre so jokale in begale iz sobe in zopet v sobo kakor brez zavesti. Na pragu in krog postelje so stale sosede, vzdihovale in tolažile in dajale dobre svete. Nekdo je privezal mrliču bel robec krog obraza in drugi je priganjal, da je